

Note 4 - Kapitaldekning

SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kreditrisiko. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Fra 31. mars 2015 har banken tillatelse til å benytte Avansert IRB for de foretakporteføljene som tidligere ble rapportert etter grunnleggende IRB-metode.

Per 31. mars 2020 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og den norske motsyklisk kapitalbuffer 1,0 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 11,0 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 SMN på 1,9 prosent, dog minimum 1.794 millioner kroner. Totalt minstekrav per 31. mars 2020 er dermed 12,9 prosent.

Representantskapet vedtok i møtet 26. mars 2020 et revidert forslag til anvendelse av overskudd for 2019 med en total reduksjon på 303 millioner kroner i forhold til opprinnelig forslag på 1.314 millioner kroner i utdeling av utbytte og gaver. Historiske tall per 31. desember 2019 er ikke omarbeidet, men effekt av dette vedtaket per 31. desember 2019 er vist i tabell under.

EUs kapitalkravsregelverk CRR/CRDIV ble inntatt i norsk rett med virkning fra 31. desember 2019. Med dette falt Basel-1 gulvet bort og SMB-rabatt ble innført. Motsyklisk kapitalbuffer ble med øyeblikkelig virkning redusert i mars 2020 fra 2,5 prosent ned til 1,0 prosent. Systemrisikobufferen vil øke til 4,5 prosent med virkning fra 31. desember 2020.

Motsyklisk kapitalbuffer beregnes på differensierte satser. For engasjementer i andre land benyttes den motsyklisk kapitalbuffersatsen som er fastsatt av myndighetene i vedkommende land. Dersom landet ikke har fastsatt sats benyttes samme sats som for engasjementer i Norge med mindre Finansdepartementet fastsetter en annen sats. Per 31. mars 2020 er morbanken og konsern under unntaksgrensen slik at den norske satsen benyttes på alle aktuelle engasjementer.

Konsernets fondsobligasjoner og ansvarlig lån som var utstedt i henhold til gammelt regelverk er nå enten innfridd eller varslet innfridd slik at konsernet fra første kvartal 2020 ikke har noen beholdning omfattet av overgangsbestemmelsene.

Morbank			Konsern			
31.12.19	31.3.19	31.3.20	(mill. kr)	31.3.20	31.3.19	31.12.19
17.822	16.103	16.866	Sum balanseført egenkapital	19.600	18.673	20.420
-1.250	-981	-1.227	Hybridkapital inkludert i egenkapital	-1.268	-1.023	-1.293
-512	-525	-507	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-1.059	-1.073	-1.099
-1.314	-	-	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-	-	-1.314
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser bokført i annen egenkapital	-760	-665	-761
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	398	392	438
-	-747	-106	Periodens resultat	-290	-1.046	-
-	237	83	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (0 prosent (50 prosent) etter skatt av konsernresultat)	266	537	-
-33	-31	-50	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-62	-43	-45
-305	-284	-293	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-329	-303	-351
-	-	-	Verdiendring på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	13	5	3
-185	-163	-185	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-353	-333	-168
14.222	13.609	14.582	Sum ren kjernekapital	16.155	15.122	15.830
1.250	1.000	1.250	Fondsobligasjon	1.637	1.377	1.637
275	275	-	Fondsobligasjon omfattet av overgangsbestemmelser	-	275	275
15.747	14.884	15.832	Sum kjernekapital	17.792	16.775	17.742
			Tilleggs kapital utover kjernekapital			
1.750	1.750	1.750	Ansvarlig kapital	2.240	2.298	2.240
12	184	-0	Ansvarlig kapital omfattet av overgangsbestemmelser	-0	184	12
-140	-142	-153	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-153	-142	-140
1.623	1.792	1.597	Sum tilleggs kapital	2.087	2.340	2.113
17.370	16.676	17.429	Netto ansvarlig kapital	19.879	19.115	19.854

			Minimumskrav ansvarlig kapital			
911	962	964	Spesialiserte foretak	1.153	1.106	1.101
1.139	1.155	1.269	Foretak	1.279	1.161	1.149
1.628	1.515	1.625	Massemarked eiendom	2.310	2.126	2.299
98	95	97	Massemarked øvrig	100	97	101
984	1.076	987	Egenkapitalposisjoner IRB	1	1	1
4.760	4.802	4.942	Sum kredittrisiko IRB	4.842	4.491	4.651
2	2	2	Stater og sentralbanker	4	3	3
86	87	101	Obligasjoner med fortrinnsrett	152	135	132
419	387	567	Institusjoner	466	269	282
-	-	-	Lokale og regionale myndigheter, offentlige foretak	15	10	5
42	41	30	Foretak	227	251	239
22	73	17	Massemarked	474	536	463
9	13	16	Engasjementer med pant i fast eiendom	174	211	167
236	231	240	Egenkapitalposisjoner	383	365	377
104	91	115	Øvrige eiendeler	150	169	151
918	925	1.088	Sum kredittrisiko Standardmetoden	2.045	1.949	1.818
31	43	47	Gjeldsrisiko	48	45	34
-	-	-	Egenkapitalrisiko	7	12	15
-	-	-	Valutarisiko og oppgjørssisiko	3	3	3
407	387	407	Operasjonell risiko	720	654	720
29	28	98	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)	240	118	115
-	-	-	Overgangsordning	-	929	-
6.145	6.186	6.583	Minimumskrav ansvarlig kapital	7.907	8.200	7.357
76.817	77.327	82.282	Beregningsgrunnlag (RWA)	98.832	102.495	91.956
3.457	3.480	3.703	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	4.447	4.612	4.138
			Bufferkrav			
1.920	1.933	2.057	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	2.471	2.562	2.299
2.305	2.320	2.468	Systemrisikobuffer, 3,0 prosent	2.965	3.075	2.759
1.920	1.547	823	Motsykliskbuffer, 1,0 (2,5 og 2,0) prosent	988	2.050	2.299
6.145	5.800	5.348	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	6.424	7.687	7.357
4.620	4.330	5.531	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	5.284	2.823	4.335
			Kapitaldekning			
18,5 %	17,6 %	17,7 %	Ren kjernekapitaldekning	16,3 %	14,8 %	17,2 %
20,5 %	19,2 %	19,2 %	Kjernekapitaldekning	18,0 %	16,4 %	19,3 %
22,6 %	21,6 %	21,2 %	Kapitaldekning	20,1 %	18,6 %	21,6 %
			Uvektet kjernekapitalandel			
161.905	156.292	177.198	Balanseposter	249.366	221.200	230.048
6.830	6.834	7.719	Poster utenom balansen	8.702	8.262	7.897
-851	-840	-1.033	Øvrige justeringer	-1.820	-1.600	-1.503
167.885	162.287	183.884	Beregningsgrunnlag for uvektet kjernekapitalandel	256.248	227.862	236.441
15.747	14.884	15.832	Kjernekapital	17.792	16.775	17.742
9,4 %	9,2 %	8,6 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	6,9 %	7,4 %	7,5 %

Effekt per 31. desember 2019 på korrigert vedtatt overskuddsdisponering:

	31.12.19	
	Mor	Konsern
Ren kjernekapital	14.525	16.133
Kjernekapital	16.051	18.045
Netto ansvarlig kapital	17.673	20.158
Ren kjernekapitaldekning	18,9 %	17,5 %
Kjernekapitaldekning	20,9 %	19,6 %
Kapitaldekning	23,0 %	21,9 %
Uvektet kjernekapitalandel (Leverage ratio)	9,6 %	7,6 %